

Arrangörstips för ungdomsbanor

Ungdomsbanorna på orienteringstävlingar i Gästrikland håller vanligtvis rätt svårighetsgrad och även i övrigt är arrangemangen för det mesta tillfredsställande, men det kan bli ännu bättre.

Vi vill hjälpa till

Samarbetsgruppen för Ungdomsorientering i Gästrikland (UIG) har sammanställt nedanstående råd. Vi rekommenderar också att ni skickar ungdomsbanorna till UIG-ansvarig (f n Kent Olsson) för bankontroll av att svårighetsgrader mm håller rätt nivå. Kent, som har erfarenhet både som ungdomsledare och banläggare, kan även rådfrågas i övrigt när det gäller ungdomsklasser och ungdomsbanor. **Skicka banorna i god tid!** Då har Kent tid att gå igenom och Ni att rätta till. Kents adress är: Sanderängsgatan 7, 811 31 Sandviken, tfn 026-25 65 70.

Varför så viktigt med ungdomarna?

Orienteringsrörelsens viktigaste uppgift - och svåraste problem - är att rekrytera och behålla ungdomar. Ungdomar provar ofta många idrotter och fortsätter med den eller de som de attraheras mest av. Alla måste hjälpa till för att göra orientering populär bland ungdomarna. Ungdomsledarna och övriga orienterare i den egna klubben svarar givetvis för grunden, men även tävlingsarrangörerna har ett stort ansvar. Upplevelsen av de första tävlingarna är ofta avgörande för om det blir en fortsättning inom orienteringssporten eller inte.

Ungdomsklasser

Samtliga ungdomsklasser bör finnas med på alla tävlingar:

[Se SOFT's klassindelning](#)

Direktanmälan

Det ska alltid gå att både direkt- och föranmäla sig till Inskolningsklass och U-klasser.

Svårighetsgrader

Klassindelningen ska ge nya orienterande barn och ungdomar en möjlighet att oavsett ålder kunna börja tävla i orientering på en orienteringsbana som motsvarar den tävlandes kunskap. När det gäller svårighetsgraden är avsikten att t.ex. en vit bana även ska innehålla gröna orienteringsmoment. En vit bana som enbart innehåller vita orienteringsmoment blir totalt sett för svår. Motsvarande gäller för övriga svårighetsgrader.

Tänk på att svårighetsgraden är viktig åt båda hållen - det ska varken vara för svårt eller för lätt.

Utnyttja samma bana till flera klasser?

Givetvis går det bra att utnyttja samma bana till flera klasser. Det är då svårighetsgraden som är avgörande - rekommenderad banlängd kan man hellre göra avsteg från.

Klasser som har samma (eller nästan samma) bana bör inte starta på samma starttid eller "varvat" utan efter varandra. Möjligheten att konkurrenterna kunnat få "draghjälp" utanför den egna klassen är väldigt störande för ungdomars rättvisekänsla.

Undvik - om det är möjligt - att göra inskolningsbanans glada och ledsna gubbar till "snitslar" för andra banor.

Slå samman klasser?

Ungdomsklasser ska normalt inte slås samman. Detta gäller särskilt U-klasserna. Även om man bara har 1 deltagare anmäld i en U-klass, så bör den finnas kvar.

Korsande bansträckningar

Ungdomar har svårare än vuxna för att uppfatta vilken kontroll på banan man ska till näst. Undvik därför i rimlig omfattning sådant som kan leda till att ungdomarna hoppar över kontroller eller tar dem i fel ordning. Det gäller alltför krångliga konstruktioner av korsande bansträckningar och kontroller som av olika skäl kan vara svåra att se på kartan. (Korsande bansträckningar som är tydliga och lätta att uppfatta är inget problem).

Placering av glada och ledsna gubbar

De "glada och ledsna gubbarna" ska placeras så att deltagarna först gör sitt val och springer en bit innan de ser gubben. Då tvingas ungdomarna göra sitt val utifrån karta och terräng och inte utifrån vilken gubbe de ser.

Tips: Gör gubbarna ganska små (behöver inte fylla ut en A4) så att ungdomarna måste komma ganska nära innan de ser om gubben är glad eller ledsen. (Och använd inte olika färger som signalerar på långt håll).

Prisutdelning

Vi vill slå ett slag för att höja uppmärksamheten kring ungdomarnas prisutdelning och tror att det kan göras med ganska små extra insatser. Några tips:

- Håll prisutdelningen centralt på TC - någonstans där folk ändå uppehåller sig
- Sätt upp avspärningar kring prisbordet så att den som får pris syns
- Se till att speakern uppmärksammar prisutdelningen ordentligt
- Använd högtalare vid prisutdelningen
- Planera tider för prisutdelning med hjälp av startlistan och beräknade löptider.
- Prisutdelningen för deltävling i Gästrike Cup ska genomföras för alla klasser samtidigt och uppmärksammas extra.

OBS! För att prisutdelningen ska bli bra får sammanlagda startdjupet i ungdomsklasserna inte vara för stort. Vi ska i distriktet särskilt tänka på att stora klasser måste startas "parallellt" (vilket innebär att de inte kan ha samma bana).

Mer om U-klasser

Det finns två olika U-klasser, U1 och U2. De har grön respektive vit svårighetsgrad. U-klasserna är öppna för alla barn och ungdomar upp till och med 16 år. Dessa klasser är ett komplement till de åldersindelade klasserna för barn och ungdomar. I alla U-klasser finns det möjlighet för föräldrar och ledare att skugga den tävlande som känner sig osäker. Det är också tillåtet att ge den tävlande instruktion under tävlingen. Det är inte tillåtet för "skuggan" att ta över och hjälpa till med att lösa orienteringsproblemet. Det är också möjligt för två eller flera tävlande att springa tillsammans med samma starttid.

Mer om Inskolningsklass

Syftet med inskolningsklassen är att skapa en brygga mellan miniknat och tioårsklassen för flickor och pojkar. I inskolningsklassen kan deltagarna under trygga former få möjlighet att känna på vad en tävling innebär med allt från att gå till start, ta rätt karta, ta sig runt banan, gå i mål och allt annat som hör en tävling till. Med hjälp av "skyddsnät" i form av "glada och ledsna gubbar", skapas en trygghet så att ingen deltagare ska behöva vara orolig för att komma bort.

Inskolningsklassen riktar sig till barn och ungdomar till och med 16 års ålder, oavsett kön. Tidtagning ska inte förekomma. I stället får alla som fullföljt banan omdömet Godkänd.

/Samarbetsgruppen för Ungdomsorientering i Gästrikland (UIG)